ლენინიდ ილიას-ძე ბრეჟნევი მადლობას უთვლის თბილისელ მუშას - ე. გალუსტოვას.

ფართო მხარდაჭერა ფოთის ნავსადგურის მუშაკთა ინიციატივას!

მეჩაიეებო! გაუფრთხილდით ქართული ჩაის ღირსებას, მის სახელს!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

30 ივლისი სამშაბათი 1974

ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 177 (15998)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲙᲐᲚᲙᲘ ᲘᲬᲧᲝᲜᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲗᲐᲜᲓᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲡᲕᲚᲐᲐ. ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ, ᲮᲐᲑᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲠᲒᲨᲘ ᲩᲘᲤᲝᲡ ᲐᲦᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗᲘ ᲨᲠᲝᲛᲐ, ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲡᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲒᲒᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲗᲐ ᲒᲐᲜᲓᲐᲛᲓᲔ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲐᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲚᲐᲡᲘ, ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔ ᲒᲚᲔᲮᲝᲑᲐ, ᲔᲗᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲗ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ XXIV ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲓᲐᲮᲐᲡᲐᲗᲣᲚᲝᲑᲘᲡᲐ.

ᲔᲡ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲐ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲝᲛᲕᲚᲔᲜᲔᲑᲘᲗᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐᲨᲘ. 24 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲐ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲮᲠᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘ. ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲝᲠᲘ ᲓᲦᲔ ᲒᲐᲜᲓᲐᲕᲐᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲮᲔᲗᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲤᲝᲠᲛᲘᲗ ᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘ. ᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲯᲐᲛᲔᲑᲚᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲮᲠᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘ. ᲡᲐᲛᲘ ᲓᲦᲔ ᲒᲐᲜᲓᲐᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲑᲐᲣᲛᲐᲜᲘᲡ ᲡᲐᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲝ ᲝᲚᲙᲘᲡ ᲐᲛᲝᲛᲠᲩᲔᲕᲔᲚᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲩᲔᲛᲘ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ, ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ ᲒᲘᲫᲦᲕᲜᲐᲗ ᲙᲔᲗᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲒᲣᲚᲗᲑᲘᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲘᲮᲔᲜᲘᲔᲑᲗ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲑᲘᲣᲠᲝᲡ, ᲓᲐ ᲓᲘᲓᲐᲓ ᲐᲤᲐᲡᲔᲑᲗ ᲘᲛᲐᲡ, ᲠᲝᲛ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲗᲐᲜᲐᲛᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲐᲓ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲞᲠᲘᲝᲠᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘ�პᲘᲗ.

ᲙᲐᲚᲙᲘ ᲘᲬᲧᲝᲜᲔᲑᲡ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲗᲐᲜᲓᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲡᲕᲚᲐᲐ. ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ, ᲮᲐᲑᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲠᲒᲨᲘ ᲩᲘᲤᲝᲡ ᲐᲦᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗᲘ ᲨᲠᲝᲛᲐ, ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲡᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲒᲒᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲗᲐ ᲒᲐᲜᲓᲐᲛᲓᲔ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲐᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲚᲐᲡᲘ, ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔ ᲒᲚᲔᲮᲝᲑᲐ, ᲔᲗᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲗ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ — ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ ᲓᲔᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ ᲒᲐᲮᲓᲐ. ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲛᲐ ᲙᲚᲔᲠᲚᲘᲡᲛᲬᲘᲤᲝᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲓᲐ ᲞᲠᲝᲤᲡᲝᲣᲚᲘ ᲣᲜᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲛᲬᲘᲗᲝ ᲓᲐᲬᲔᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲦᲬᲔᲕᲘᲗ. ᲛᲔᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲐᲮᲚᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲗᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲡ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲗᲐ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ. ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲔᲛᲯᲐᲛᲔᲑᲚᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲑᲘᲣᲠᲝᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲮᲠᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ● № 177 (15998)

30 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ 1974 ᲤᲐᲡᲘ 2 ᲙᲐ�პ.

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲗ ᲤᲐᲡᲓᲔᲑᲐ

„ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ, Ქ. ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ

ᲤᲔᲮᲡᲐᲪᲛᲚᲘᲡ ᲤᲐᲑᲠᲘᲙᲐ „ᲜᲐᲠᲘᲥᲕᲐᲚᲐᲡ“ ᲛᲣᲨᲐᲡ

ᲐᲛᲮ. Ე. Გ. ᲒᲐᲚᲣᲡᲢᲝᲕᲐᲡ

ᲞᲐᲢᲘᲕᲪᲔᲛᲣᲚᲝ ᲔᲕᲒᲔᲜᲘᲐ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡ ᲐᲮᲣᲚᲝ!

ᲘᲛ ᲓᲔᲠᲔᲤᲐᲡᲗᲐᲜ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲘᲗ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲗᲥᲕᲔᲜ ᲒᲐᲛᲝᲛᲘᲒᲖᲐᲕᲜᲔᲗ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲑᲐᲣᲛᲐᲜᲘᲡ ᲡᲐᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲝ ᲝᲚᲙᲘᲡ ᲐᲛᲝᲛᲠᲩᲔᲕᲔᲚᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲩᲔᲛᲘ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ, ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ ᲒᲘᲫᲦᲕᲜᲐᲗ ᲙᲔᲗᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲒᲣᲚᲗᲑᲘᲚᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲗᲐᲪ ᲘᲮᲔᲜᲘᲔᲑᲗ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲑᲘᲣᲠᲝᲡ, ᲓᲐ ᲓᲘᲓᲐᲓ ᲐᲤᲐᲡᲔᲑᲗ ᲘᲛᲐᲡ, ᲠᲝᲛ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ ᲗᲐᲜᲐᲛᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲐᲓ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ● № 177 (15998)

30 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ 1974 ᲤᲐᲡᲘ 2 ᲙᲐ�პ.

ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲛᲘᲘᲦᲝ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲛᲓᲒᲘᲜᲔᲚᲘᲡᲒᲐᲜ Ლ. Ი. ᲑᲠᲔᲟᲜᲔᲕᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲤᲘᲖᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲗᲐ ᲯᲒᲣᲤᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ „ᲜᲐᲠᲘᲥᲕᲐᲚᲐᲡ“ ᲛᲝᲬᲘᲜᲐᲕᲔ ᲛᲣᲨᲐᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ

ᲙᲐᲚᲙᲘ ᲘᲬᲧᲝᲜᲔᲑᲡ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲗᲐᲜᲓᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲡᲕᲚᲐᲐ. ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ, ᲮᲐᲑᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲠᲒᲨᲘ ᲩᲘᲤᲝᲡ ᲐᲦᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗᲘ ᲨᲠᲝᲛᲐ, ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲡᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲒᲒᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲗᲐ ᲒᲐᲜᲓᲐᲛᲓᲔ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲐᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲚᲐᲡᲘ, ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔ ᲒᲚᲔᲮᲝᲑᲐ, ᲔᲗᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲗ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ — ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ ᲓᲔᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ ᲒᲐᲮᲓᲐ. ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲛᲐ ᲙᲚᲔᲠᲚᲘᲡᲛᲬᲘᲤᲝᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲓᲐ ᲞᲠᲝᲤᲡᲝᲣᲚᲘ ᲣᲜᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲛᲬᲘᲗᲝ ᲓᲐᲬᲔᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲦᲬᲔᲕᲘᲗ. ᲛᲔᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲮᲔᲗᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲤᲝᲠᲛᲘᲗ ᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘ. ᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲯᲐᲛᲔᲑᲚᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲮᲠᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ● № 177 (15998)

30 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ 1974 ᲤᲐᲡᲘ 2 ᲙᲐᲪ.

ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲒᲐᲜᲒᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲖᲛᲘᲡ ᲒᲖᲐᲖᲔ ᲗᲐᲜᲓᲘᲛᲓᲔᲕᲠᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲡᲕᲚᲐᲐ. ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ, ᲮᲐᲑᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲐᲠᲒᲨᲘ ᲩᲘᲤᲝᲡ ᲐᲦᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗᲘ ᲨᲠᲝᲛᲐ, ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲡᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲒᲒᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲗᲐ ᲒᲐᲜᲓᲐᲛᲓᲔ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲨᲔᲯᲐᲠᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ. ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲚᲐᲡᲘ, ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔ ᲒᲚᲔᲮᲝᲑᲐ, ᲔᲗᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲓᲐᲯᲒᲣᲤᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ ᲐᲦᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲗ ᲐᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ — ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲠᲨᲔᲛᲝ ᲓᲔᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ ᲒᲐᲮᲓᲐ. ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲛᲐ ᲙᲚᲔᲠᲚᲘᲡᲛᲬᲘᲤᲝᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲛᲘᲦᲬᲔᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲓᲐ ᲞᲠᲝᲤᲡᲝᲣᲚᲘ ᲣᲜᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲓᲐ ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲛᲬᲘᲗᲝ ᲓᲐᲬᲔᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲦᲬᲔᲕᲘᲗ. ᲛᲔᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲮᲔᲗᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲮᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲤᲝᲠᲛᲘᲗ ᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘ. ᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲯᲐᲛᲔᲑᲚᲐᲓ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐ ᲡᲙᲙ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲡᲮᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲮᲠᲘ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

ფოთის ნავსადგურის მუშაკთა ინიციატივის შესახებ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილა ილიჩევსკის საზღვაო ნავსადგურის მუშათა მუშაობის გამოცდილების დანერგვისათვის ფოთის ნავსადგურის კოლექტივის ინიციატივის საკითხი.

მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ ფოთის საზღვაო ნავსადგურის კოლექტივმა ფართოდ დაუჭირა მხარი ილიჩევსკის საზღვაო ნავსადგურის, ა. ბარანოვსკის მუშათა ბრიგადის პატრიოტულ თაოსნობას დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოთა ტექნოლოგიისა და ორგანიზაციის გაუმჯობესების შესახებ, რომელიც მოწონებულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით.

ილიჩევსკელთა მაგალითით იქ შექმნილია და წარმატებით მოქმედებს ხუთი გამსხვილებული ბრიგადა, რომლებიც დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოთა კომპლექსური მექანიზაციის გზით აღწევენ ჩომალდებისა და რკინიგზის ვაგონების დგომის ვადების მაქსიმალურ შემცირებას სატვირთო ოპერაციების დროს, ნავსადგურის ძირითადი ფონდებისა და შრომითი რესურსების გამოყენებას, ეკონომიური ეფექტიანობის გადიდებას, ნავსადგურის მუშათა შრომის პირობების გაუმჯობესებას.

მაგალითად, ერთიანი ტექნოლოგიური ბრიგადა 33 კაცის შემადგენლობით, რომელიც ძლაერი საწარმოო ერთეული გახდა, უფრო რაციონალურად იყენებს ბრიგადის თვითეულ წევრსა და ტექნიკას, დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოებს ასრულებს მუშაობა ნაკლები რიცხვით და ამით მთლიანად ცვლის მტვირთავთა სამ ჩვეულებრივ ბრიგადას 42 კაცის საერთო შემადგენლობით.

გამსხვილებული ბრიგადების დიდი მანევრულობა და მათი ტექნიკური აღჭურვილობა, წინასწარი გამოანგარიშებით, უზრუნველყოფს შრომის ნაყოფიერების გადიდებას 7 პროცენტით. სამუშაო დროის დანაკარგების შემცირებას 10-12 პროცენტით, ფლოტის დამუშავების წმინდა ინტენსიურობის გადიდებას 15 პროცენტით, ტვირთის კომპლექსურ-მექანიზებული დამუშავების ზრდას 97 პროცენტამდე, ბრიგადის თვითეული წევრის ხელფასის გადიდებას დაახლოებით 20 პროცენტით.

ამასთან, გამსხვილებული ბრიგადები, ეკონომიური ეფექტიანობის გარდა, იწვევენ სოციალურ ცვლილებასაც — ჩტვირთავები ხდებიან მოკალაკლიფიციური მუშები. რომლებსაც აქვთ რამდენიმე მომიჯნავე პროფესია.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გაითვალისწინა, რომ ა. ბარანოვსკის ბრიგადის გამოცდილების დანერგვა რესპუბლიკის ყველა ნავსადგურში, აგრეთვე სხვა ორგანიზაციებში, რომლებიც სატვირთო ოპერაციებს აწარმოებენ, მნიშვნელოვანი პირობაა სატრანსპორტო საშუალებათა გამოყენების გაუმჯობესებისათვის, და დადგინა:

მოწონებულ იქნეს ფოთის საზღვაო ნავსადგურის კოლექტივის მუშაობა, რომელმაც ა. ბარანოვსკის ბრიგადის მაგალითისამებრ ბრძოლა გაიჩაღა დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოთა ტექნოლოგიისა და ორგანიზაციის გაუმჯობესებისათვის პროფესიების შეთავსების, გადატვირთვისას მანქანებისა და მექანიზმების მაქსიმალურად გამოყენების მეთოდით, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს მოცდენას, ზრდის შრომის ნაყოფიერებას და ანაქარებს გემების დამუშავებას.

საქართველოს საზღვაო სანაოსნომ და საზღვაო და სამდინარო ფლოტის მუშათა პროფკავშირის ფლოტის მუშათა პროფკომიტეტმა ფართოდ გააგრცელონ ფოთის ნავსადგურის კოლექტივის ინიციატივა რესპუბლიკის საზღვაო ნავსადგურებში ა. ბარანოვსკის მუშაობის გამოცდილების დანერგვისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა წინადადება მისცა საქართველოს კომპარტიის სარკომ, საქალაქო, რაიონულ კომიტეტებს, საქართველოს პროფსაბჭოს, რესპუბლიკის სამინისტროების, უწყებების, საწარმოების ხელმძღვანელებს, პარტიულ-პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს განახორციელონ ღონისძიებანი დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოთა ორგანიზაციის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებისათვის ილიჩევსკის საზღვაო ნავსადგურის ბრიგადის მოწინავე მეგობრობის გამოცდილების გამოყენების საფუძველზე.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა დაავალა რესპუბლიკური და ადგილობრივი გაზეთების რედაქციებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს ფართოდ გააშუქონ საწარმოთა კოლექტივების მუშაობის გამოცდილება, რომლებიც იბრძვიან დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოთა ტექნოლოგიისა და ორგანიზაციის გაუმჯობესებისათვის.

(საქინფორმი).

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

ავამაღლოთ სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის დონე

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ განიხილა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა საკითხი.

მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის სამინისტროებმა, უწყებებმა, შრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოებმა ადგილობრივი საბჭოების, საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა გარკვეული მუშაობა გასწიეს პარტიისა და მთავრობის, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ის დადგენილებათა შესრულებისათვის, რომლებიც მიზნად ისახავენ სამართლებრივი მუშაობის გაუმჯობესებას სახალხო მეურნეობაში, მშრომელთა აღზრდასა და საზოგადოებრიობის დარაზმვას სოციალისტური კანონიერების განმტკიცებისათვის **საბრძოლველად**, და მიადწიეს იურიდიული სამსახურის საქმიანობის ერთგვარ გაჯანსაღებას. რესპუბლიკის სამინისტროებში, უწყებებში, საწარმოებსა და ორგანიზაციებში შემუშავებულია და ფორცელდება ღონისძიებანი სახელმწიფო, საგაგმო, საფინანსო, სახელშეკრულებო და შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის, აგრეთვე საბჭოთა კანონმდებლობის ახსნა-განმარტებისათვის.

ამასთან, აღნიშნულია დადგენილებაში, ამ მუშაობაში არის არსებითი ნაკლოვანებანი. მაგალითად, კვების მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში, სადაც 353 საწარმო და ორგანიზაციაა, მუშაობს მხოლოდ 43 შტატიანი იურისკონსულტი, ტორგისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში, სადაც 90 საწარმოა, 12 შტატიანი იურისკონსულტია.

კვლავინდებურად დაბალია სახელშეკრულებო დისციპლინის დონე რესპუბლიკის საწარმოებსა და ორგანიზაციებში. მაგალითად, საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში საჯარიმო სანქციებმა სხვადასხვა სამეურნეო ხელშეკრულების მიხედვით 1973 წელს შეადგინა 994 ათასი მანეთი, კვების მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში 968 ათასი მანეთი, ტორგისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში არამწარმოებლურმა ხარჯებმა შეადგინეს 536,8 ათასი მანეთი.

ძირითადი მიზეზები, რომლებიც ხელს უწყობენ მატერიალურ ფასეულობათა დატაცებას, დანაკლისსა და გაფუჭებას, ის ჯრის, რომ არადამაკმაყოფილებელია ნედლეულის, მასალების შენახვის პირობები, უხეშად ირღვევა სასაწყობო და საბუღალტრო აღრიცხვის წესები, სუსტია მიდასაუწყებო კონტროლი, აგრეთვე არ არის სათანადო იურიდიული კონტროლი საფინანსო-სამეურნეო ოპერაციათა კანონიერებისადმი.

იურიდიული სამსახურები სხვა სტრუქტურულ ქვანაყოფებთან ერთად ჯეროვნად არ სწავლობენ მიზეზებსა და პირობებს, რომლებიც ხელს უწყობენ დატაცებასა და დანაკლისს, იშვიათად მონაწილეობენ ღონისძიებათა განხორციელებაში, რომელთა მიზანია „ჯა დაუბრონ დატაცებას, გაფლანგვასა და სხვადასხვაგვარ დანაკარგებს, არ ადორმებენ მასალებს დატაცებისა და გაფლანგვის შესახებ საგამოძიებო ორგანოებისათვის, გადასაცემად, არ აღძრავენ სარჩელებს ზარალის ანაზღაურების შესახებ, სუსტი კავშირი აქვთ საკონტროლო-სარევიზიო აპარატთან.

იურიდიული სამსახურები ჯერ კიდევ არ ახდენენ სათანადო ზემოქმედებას საწარმოთა სამეურნეო-სამართლებრივ საქმიანობაზე. მნიშვნელოვანია დებიტორული დავალიანების თანმა რესპუბლიკის კოლმეურნეობებში.

საწარმოებისა და ორგანიზაციების ცუდი სამართლებრივი მომსახურების გამო შრომითი სამართლებრივი ურთიერთობის ბევრი საკითხის გადაწყვეტის დროს (სამუშაოზე მიღება, გადაყვანა, შემთავსებლობა, მუშაობა და მოსამსახურეთა დათხოვნა), ირღვევა შრომის მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნები.

1973 წელს რესპუბლიკის სახალხო სასამართლოებმა სამუშაოზე აღდგენის შესახებ 1270 სარჩელიდან დააკმაყოფილეს 812 (63,9 პროცენტი). მარტო კვების მრეწველობის სამინისტროს სისტემაში უკანონოდ დათხოვეს 26, სამნი მასალათა მრეწველობის სამინისტროში კი — 12 კაცი.

მთელ რიგ სამრეწველო საწარმოებში, მშენებლობებზე, ორგანიზაციებში, ტრანსპორტზე და სოფლის მეურნეობაში უხეშად ირღვევა შრომის დაცვის კანონები და ტექნიკის უსაფრთხოების წესები.

ყველა ეს ნაკლი, ხაზგასმულია დადგენილებაში, იმის შედეგია, რომ თანამდებობის პირთა მიმართ, რომლებიც არღვევენ სსრ კავშირის კონსტიტუციათა და საბჭოთა კანონებით გარანტირებულ მუშა-მოსამსახურეთა შრომის უფლებებს, არ ახორციელებენ ქმედითსა და ჯადამწყვეტ ღონისძიებებს. ამავე დროს საარბიტრაჟო ოფიციერთა გამოშვებისადმი მიძღვნილი მიტინგი გახსნა პოლკოვნიკმა გ. ყეფუნიამ. მან წაიკითხა სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრის საბჭოთა კავშირის მარშლის ა. გრეჩკოს, სახმელეთო ჯარების მთავარსარდლის არმიის გენერლის ი. პავლოვსკის, სახმელეთო ჯარების სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის სარდლის, არტილერიის მარშლის ე. რედეველსკის მისალმებანი, რომლებიც სასწავლებელმა მიიღო არტილერისტ ოფიცერთა ახალი რაზმის გამოშვებასთან დაკავშირებით.

სასწავლებლის კურსდამთავრებულებს მხურვალედ მიესალმნენ და ჯარებში წარმატებული სამსახური უსურვეს არტილერიის გენერალ-მაიორებმა ი. ანაშკინმა და ბ. ვინოგრადოვმა, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის მეცნიერებისა და სასწავლებელთა განყოფილების გამგემ ვ. კანდელაკმა, გადამდგარმა არტილერიის გენერალ-ლეიტენანტმა ვ. ჯანჯღავამ, სასწავლებლის პოლიტგანყოფილების უფროსმა პოლკოვნიკმა გ. ყოფუნიამ, სასწავლებლის უფროსის მოადგილემ პოლკოვნიკმა ნ. კალინინმა.

ბოლოს, ეროვნული ჰიმნი ისმოდა ავტომობილი ოლქის შრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომი, რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომები ვალდებულნი არიან უზრუნველყონ „სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის გაუმჯობესების შესახებ“ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილების მოთხოვნების უთუო შესრულება, განახორციელონ ღონისძიებანი იურიდიული ქვანაყოფების მუშაობის მოწესრიგებისა და კვალიფიციური და ინიციატივიანი მუშაკებით მათი დაკომპლექტებისათვის, იმისათვის, რომ უფრო სრულად გამოიყენონ სამართლებრივი საშუალებანი სახელმწიფო, საგაგმო და სახელშეკრულებო დისციპლინის დარღვევების, უსარასსო პროდუქციის გამოშვებისა და უყაირათობის ფაქტების წინააღმდეგ ბრძოლაში, უზრუნველყონ სოციალისტური საკუთრების დაცვა, მატერიალურ ფასეულობათა დატაცების, გაფლანგვისა და გაფუჭების თავიდან აცილება, გაძლიერონ კონტროლი სავიანსო-სამეურნეო ოპერაციების კანონიერებისადმი, საბჭოთა კონონიერების მოთხოვნების მტკიცე ნაცვლისადმი.

ყველა საძიებლებმა, უწყებამ და მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებს წინადადება მიეცათ დამატებით განხილონ იურიდიული განყოფილების (ბიუროების) შექმნისა და დადგენილი პერსონალის რაოდენობისა და ხელფასის ფონდის ფარგლებში საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების შტატებში იურისკონსულტთა თანამდებობის შემოღების საკითხი. ამასთან ეცნობა, რომ იურიდიულ სამსახურებს უნდა შეუქმნან მუშაობის ნორმალური პირობები, უზრუნველყონ შესაბამისი სამართლებრივი ლიტერატურით, კოდექსებითა და ნორმატიული აქტებით.

საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს დავალება შესრულების სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად შეიმუშაოს და საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგაგმო კომიტეტსა და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს წარუდგინოს დაზუსტებული ცნობები სახალხო მეურნეობისათვის იურიდიულ კადრებზე ყოველწლიური პერსპექტიული მოთხოვნილების შესახებ.

რესპუბლიკის სახელმწიფო საგაგმო კომიტეტსა და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს დაევალოთ წლიური გეგმების პროექტების შემუშავების დროს გაითვალისწინონ იურიდიული კადრების მომზადება რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში მათზე მოთხოვნილების მკაცრი შესაბამისობით. გათვალისწინებულია გაფართოდეს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, შემოიღონ აქ სპეციალიზაცია სამართლის დარგების მიხედვით, კერძოდ სახალხო მეურნეობისათვის სპეციალისტი იურისტების მოსამზადებლად.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟი მოვალეა უფრო ეფექტიანად იყენებდეს ჯარიმების სანქციებსა და სხვა ღონისძიებებს იმ საწარმოებსა და ორგანიზაციებზე ზემოქმედებისათვის, რომლებიც არ ასრულებენ დავალებებსა და სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

რესპუბლიკის პროკურატურასა და საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტს მიეცათ რწმენა გაძლიერონ ზედამხედველობა და კონტროლი სამეურნეო საქმიანობაში სამინისტროთა, უწყებათა, საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მიერ კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვისადმი.

საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურ საბჭოს რწმენა მიეცა გაფართოოს საზოგადოებრივი იურიდიული კონსულტაციების ქსელი საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში.

ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, საზოგადოება „ცოდნას“ წინადადება მიეცათ ფართოდ გააშუქონ პრესაში, რადიოთი და ტელევიზიით სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის საკითხები.

საქართველოს სსრ სამინისტროებსა და უწყებებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომი, რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომები ვალდებულნი არიან ორ თვეში ჩაატარონ სამართლებრივი ლიტერატურის, კოდექსებისა და ნორმატიული აქტების.

საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს დავალება შესრულების სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად შეიმუშაოს და საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგაგმო კომიტეტსა და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს წარუდგინოს დაზუსტებული ცნობები სახალხო მეურნეობისათვის იურიდიულ კადრებზე ყოველწლიური პერსპექტიული მოთხოვნილების შესახებ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, საზოგადოება „ცოდნას“ წინადადება მიეცა ფართოდ გააშუქონ პრესაში, რადიოთი და ტელევიზიით სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის საკითხები.

საქართველოს სსრ სამინისტროებსა და უწყებებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომს, რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს დანერგვის მიზნით, კერძოდ სახალხო მეურნეობისათვის სპეციალისტი იურისტების მოსამზადებლად.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟი მოვალეა უფრო ეფექტიანად იყენებდეს ჯარიმების სანქციებსა და სხვა ღონისძიებებს იმ საწარმოებსა და ორგანიზაციებზე ზემოქმედებისათვის, რომლებიც არ ასრულებენ დავალებებსა და სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

რესპუბლიკის პროკურატურასა და საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტს მიეცათ რწმენა გაძლიერონ ზედამხედველობა და კონტროლი სამეურნეო საქმიანობაში სამინისტროთა, უწყებათა, საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მიერ კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვისადმი.

საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურ საბჭოს რწმენა მიეცა გაფართოოს საზოგადოებრივი იურიდიული კონსულტაციების ქსელი საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში.

ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, საზოგადოება „ცოდნას“ წინადადება მიეცა ფართოდ გააშუქონ პრესაში, რადიოთი და ტელევიზიით სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის საკითხები.

საქართველოს სსრ სამინისტროებსა და უწყებებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომს, რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს ეცნობოთ, რომ ამ საკითხებზე ბრძოლა ამ ოთხ თვეში ჩაატარონ სამართლებრივი ლიტერატურის, კოდექსებისა და ნორმატიული აქტების.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო არბიტრაჟი მოვალეა უფრო ეფექტიანად იყენებდეს ჯარიმების სანქციებსა და სხვა ღონისძიებებს იმ საწარმოებსა და ორგანიზაციებზე ზემოქმედებისათვის, რომლებიც არ ასრულებენ დავალებებსა და სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

რესპუბლიკის პროკურატურასა და საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტს მიეცათ რწმენა გაძლიერონ ზედამხედველობა და კონტროლი სამეურნეო საქმიანობაში სამინისტროთა, უწყებათა, საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მიერ კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვისადმი.

საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურ საბჭოს რწმენა მიეცა გაფართოოს საზოგადოებრივი იურიდიული კონსულტაციების ქსელი საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში.

ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, საზოგადოება „ცოდნას“ წინადადება მიეცა ფართოდ გააშუქონ პრესაში, რადიოთი და ტელევიზიით სახალხო მეურნეობაში სამართლებრივი მუშაობის საკითხები.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIII პლენუმის გადაწყვეტილებანი—ცხოვრებაში!

რესპუბლიკის ზემოქმედებითმა ორგანიზაციებმა ყოველმხრივ ხელი უნდა შეუწყონ ტიციონ და განავითარონ კავშირი შრომით კოლექტივებსა და მაღალი ეფექტიანობით ასახონ რესპუბლიკის შრომითი დღეები. — ეროვნულ ფარგლებში ჩაბმულ საუკეთესო ზემოქმედებითი ძალები შრომით მეურნეობებში, ცენტრში, კუნძულებსა და კინოკომბინატებში ზემოქმედებენ ჩვენი თანამედროვეობის ხელოვნური სავარო, დარაზმონ ეროვნული შრომითი მეოლვეობისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIII პლენუმის მასალებიდან.

ნიჭი და შთაგონება —ხალხის სამსახურში

რესპუბლიკის ზემოქმედებითი კავშირების პარტიული ორგანიზაციების ბიუროების გაერთიანებული სხდომა

25 ივლისს გაიმართა საქართველოს მწერალთა, მხატვართა, კომპოზიტორთა, ჟურნალისტთა, კინემატოგრაფისტთა კავშირებისა და რესპუბლიკის თეატრალური საზოგადოების პარტიული ორგანიზაციების ბიუროების გაერთიანებული სხდომა. განხილულ შემოქმედებითი კავშირების პარტიული ორგანიზაციების იმ ერთობლივ ღონისძიებათა გეგმა, რომლებიც მიზნად ისახავენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIII პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესრულებას.

სხდომას შუშაობაში მონაწილეობდნენ შემოქმედებითი კავშირების პარტიული ორგანიზაციების ბიუროების მდივნები და წევრები, ხელმძღვანელები, შემოქმედებითი უმაღლესი სასწავლებლების რექტორები, პასუხისმგებელი პარტიული მუშაკები, რესპუბლიკის კულტურის სამინისტროს მუშაკები და „ზატმშენის“ ტრესტის წარმომადგენლები.

სხდომა გახსნა პარტიის კალინინის რაიკომის პირველმა მდივანმა ნ. ბურბულინმა.

ინფორმაციები — ერთობლივ ღონისძიებებზე, რომლებიც მიზნად ისახავენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIII პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესრულებასა და ამ ამოცანის განხორციელებაში შემოქმედებითი კავშირების თანამეგობრობას, გააკეთეს კავშირების პარტიული ორგანიზაციების ბიუროების მდივნებმა: საქართველოს მწერალთა კავშირის პარტბიუროს მდივანმა მ. ფოცხიშვილმა, მხატვართა კავშირის — მ. ალფიანმა, კომპოზიტორთა კავშირისა — შ. მელორავამ, კინემატოგრაფისტთა კავშირისა — თ. პიტახსიამ, ჟურნალისტთა კავშირისა — ა. შენგელიამ, თეატრალური საზოგადოებისა — ნ. გუნიამ. მათ ილაპარაკეს იმაზე, რომ საჭიროა შემოქმედებითი კავშირების მჭიდრო კონტაქტი და თანამეგობრობა ყოველდღიურ საქმიანობაში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XIII პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად.

□

ლიტერატურის, ხელოვნებისა და კულტურის მოღვაწეთა წინამე ახლა დას დიდმნიშვნელოვანი და პასუხსაგები ამოცანები: იცხოვრონ პარტიისა და ხალხის ინტერესებით, იყვნენ დიდი აღმშენებლობითი შრომის აქტიური მონაწილენი, ჩვენი დღეების მემატიანენი.

სხდომაზე, კერძოდ, აღინიშნა, რომ პარტიულობისა და ხალხურობის ლენინური პრინციპების ერთგული ქართველი მწერლები თავიანთ ნაწარმოებებში შთაგონებით უმღერიან ჩვენი დღეების გმირებს. უკეკე გამოიდა წიგნები სერიისა „ქართველი მწერლები— მეცხრე ხუთწლედის ვატაზე“ და „ადამიანი და დრო“. ეს წიგნები — ამაღელვებელი მოთხრობები ჩვენს თანამედროვეებზე. შეიყვარეს მკითხველებმა. სულ მოკლე დროში არაერთი „ორი მხატვრული ნაწარმოება შეიქმნა და დაიბეჭდა გაზეთ „კომუნისტში“. მხატვრული სიტყვის ოსტატებს ახსოვთ, რომ ისინი იქ უნდა იდგნენ, სადაც მეცხრე ხუთწლედის ბედი წყდება, და ეწვივნენ განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანი მშენებლობების — ენერგეტიკის, მადნეულის, კოლხიდმშენის მშრომელებს, ხშირად ხვდებიან სამრეწველო საწარმოთა ნუშებს, კოლმეურნეებს.

თავისებურ შემოქმედებითს ანგარიშს აბარებენ ქართველი მხატვრები. ამ დღეებში გაიხსნა მეცხრე ხუთწლედის გმირებისადმი მიძღვნილი ფერწერული ნამუშევრების ერთ-ერთ ადგილზე ეწყობა ერთ-ერთ ადგილზე ეწყობა ეროვნული ბიბლიოთეკა. ქართველი ხელოვანები ამ ადგილებზე ეწვევიან ხალხურ ტანსაცმელ ფერწერულ ნამუშევრებს, ეცნობიან ადგილობრივ ცხოვრებას, ეზიარებიან ადგილობრივ ფერწერულ ტრადიციებს

მსოფლიო დღეს

მოლაპარაკება კვიპროსის შესახებ

ჟენევა, 29 ივლისი. (საკადრესი). ინგლისის, საბერძნეთისა და თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრებმა, რომლებიც აქ მონაწილეობენ კვიპროსის საკითხზე ამ ქვეყნების სამმხრივ მოლაპარაკებაში, გამართეს მორიგი ხხდომა. იუწყებიან, რომ ამ შეხვედრის დროს განიხილეს სამი ქვეყნის ექსპერტთა შემადგენლობით სამუშაო ჯგუფის მიერ შემუშავებული საბოლოო დოკუმენტის პროექტი. განხილვამ კვლავ ცხადყო, რომ არსებითი განსხვავებაა მხარეთა პოზიციებში.

ნაშუადღევს აქ დაიწყო სამი ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრების ახალი შეხვედრა, რომელზეც გავრძელდება აზრთა გაზიარება ურთიერთმისაღები გადაწყვეტის გამოსაძებნად.

ჟენევა, 29 ივლისი. (საკადრესი). სამმხრივ მოლაპარაკებაზე კვიპროსის შესახებ უკანასკნელ ორ დღეში თითქმის განუწყვეტლივ მიმდინარეობს ინგლისის, საბერძნეთისა და თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირები.

სხდომის შემდეგ, რომელიც მთელ ღამეს გრძელდებოდა, დღეს დილით გამოაცხადეს, რომ მიღწეულია გარკვეული კომპრომისი მხარეთა პოზიციებს შორის, ამავე დროს თურქეთის დელეგაციამ განაცხადა, რომ შეთანხმების პროექტი განსახილველად უნდა წარუდგინოს თავის მთავრობას.

ანკარა, 29 ივლისი. (საკადრესი). თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა ბ. ეჯევითმა განაცხადა, რომ სანამ არ მიიღებენ თურქეთის მოთხოვნებს, „რომელთა მიმართ დათმობა შეუძლებელია, შეთანხმება ჟენევაში ვერ იქნება მიღწეული“. თურქეთი, თქვა ბ. ეჯევითმა, ვერ დაეთანხმება იმას, რომ კვიპროსში თურქეთის ძალების მომარაგებისა და გამაგრების საკითხი დისკუსიის საგანი გახდეს მანამდე, სანამ არ განსაზღვრება კუნძულის სტატუსი, რომელიც დაკმაყოფილებს თურქეთსაც და კვიპროსელ თურქებსაც. ყოველივე იმის შემდეგ, რაც კვიპროსში მოხდა, განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა, კვიპროსელ თურქებს არ შეუძლიათ იცხოვრონ ბერძნების მართვა-გამგეობით. ბ. ეჯევითის თქმით, „კუნძულის საპოლო სტატუსს გამორკვევამდე თურქთა და ბერძნთა ადმინისტრაციები ავტონომიური უნდა იყვნენ“.

რომი, 29 ივლისი. (საკადრესი). ანდრიას პაპანდრეუმ — „სრულიად საბერძნეთის განთავისუფლების მოძრაობის“ ხელმძღვანელმა აქ გააკეთა განცხადება პრესისათვის. განცხადებაში ნათქვამია, რომ საბერძნეთში ფაქტიური ძალაუფლება „კლავ იგივე ადამიანების ხელშია, რომლებიც ქვეყანას მართავდნენ ბოლო შვიდი წლის მანძილზე.

პაპანდრეუმ განაცხადა, რომ მთავრობის შეცვლა საბერძნეთში მთამზადა ამერიკის საიდუმლო სამსახურმა, რათა შეენელებინა ხალხის განწყობილება სამხედრო დიქტატორის რეჟიმის წინააღმდეგ და შეეჩქარა დემოკრატიის გზაზე საბერძნეთის წინსვლის შთაბეჭდილება.

ბეირუთი, 29 ივლისი. (საკადრესი). მოდის ცნობები, რომ კვიპროსში კვლავ დაძაბული ვითარებაა. ნიკოზიასა და სხვა ქალაქებში მოქმედებს იატაკქვეშა ტერორისტული ორგანიზაციის „ეოკა-2“-ის მრავალი შეიარაღებული წევრი, რეალური ძალაუფლება კი კვლავ ხელთა აქვთ პუტჩისტებს, რომლებმაც რესპუბლიკის კანონიერი მთავრობის წინააღმდეგ გაიღაშქრეს.

საინფორმაციო საგაზეთოები იუწყებიან, რომ თურქეთის ჯარებმა გაფფართოეს თავიანთი პლაცდარმი კვიპროსზე, კირენიის რაიონში და დაიკავეს ზღვისპირა პოზიციები 10 კილომეტრზე ქალაქის აღმოსავლეთით. ღამით და დილას ამ რაიონში კანტიკუნტად ისმოდა სროლა, მიდ-მოდიოდნენ ავტომანქანები, რომლებსაც გადაპყავდათ ჭარისაცები, გადაპრობდათ სამხედრო აღჭურვილობა.

ცხოვრების ნორმალიზაციის ნიშნად დაიტყო ნიკოზიას. გაიხსნა ზოგიერთი სასურსათო მაღაზიები, გამოცოცხლება შეიმჩნევა ქუჩებში. ამასთანავე, ქალაქს აკლია პური და სხვა ძირითადი სურსათი. მიმდინარეობს სურსათისა და ნივთების შეგროვება ლტოლვილთათვის, რომლებიც საბრძოლო მოქმედების რაიონებიდან გადმოხვიწნენ.

იუწყებიან, რომ კუნძულზე ნამოვიდნენ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მაშველი ძალები 1.135 კაცის რაოდენობით.

ამბები • ფაქტები

საკადრესი და უცხოეთის პრესის საინფორმაციო იტყობინებიან

გენერალ დი სპინოლას მიმართვა

ლისაბონი, 27 ივლისი. (საკადრესი). ესპანეთის კორესპონდენტი ე. კოვალეოვი გვატყობინებს: დღეს ეროვნული ტელევიზიით პორტუგალიელ ხალხს მიმართა პორტუგალიის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა გენერალმა ანტონიო დი სპინოლამ. მან ჩამოაყალიბა აფრიკული ტერიტორიების მიმართ პორტუგალიის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები და განაცხადა, რომ პორტუგალიამ ცნო გვინეა-ბისაუს, ანგოლისა და მოზამბიკის ხალხთა დამოუკიდებლობის უფლება.

პრეზიდენტმა აღნიშნა, რომ ეს გადაწყვეტილება მიიღეს 13 წლის კოლონიური ომის შემდეგ, რომელმაც დიდი ზარალი მიაყენა ორივე მხარეს. აზრი დაკარგა ცდებმა, რომ ეს პრობლემა გადაჭრას სამხედრო გზით, ხაზგასმით აღნიშნა მან.

ა. სპინოლამ საჯაროდ გამოაცხადა, რომ პორტუგალიამ მიიღო კონსტიტუციური კანონი, რაც პირობებს უქმნის ზღვისგაღმა ტერიტორიების პრობლემის დაუყოვნებლივ გადაჭრას. ეს კანონი ითვალისწინებს ზღვისგაღმა ტერიტორიების ხალხთა თვითგამორკვევის უფლების აღიარებას, მათ შორის მათი დამოუკიდებლობის უფლების დაუყოვნებლივ აღიარებას.

ეს ნიშნავს, თქვა პრეზიდენტმა, რომ ამ წუთისვე მზად ვართ დავაწყოთ გვინეა-ბისაუს, ანგოლისა და მოზამბიკის ხალხებისათვის ძალაუფლების გადაცემის პროცესი. პრეზიდენტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ პორტუგალია მზად არის განიხილოს ყოველგვარი წინადადებანი დეკოლონიზაციის პრაქტიკულად განხორციელების შესახებ.

უცხოური კალეიდოსკოპი

ვიარეჯოელი „მემარცხენეები“

შეიძლება ითქვას, რომ ეს იყო უნიკალური შემთხვევა, როცა მეწარმეთა უარზე ხელფასის მომატების შესახებ მუშებმა ახალი შრომითი ალმავლობით უპასუხეს.

ეს მოხდა იტალიის ქალაქ ვიარეჯოს ფეხსაცმლის ფაბრიკაში. მეფეხსაცმელეებმა გაიკეთებული ენერგიით იმუშავეს, ოღონდ დაამზადეს... მარტო მარცხენა ფეხის ფეხსაცმელი, როცა აწყობებში რამდენიმე ათასი ასეთი ფეხსაცმელი დაგროვდა, ხაწარმოს ფულობელები იძულებული გახდნენ უკან დაეხიათ და შეესრულებინათ მუშათა მოთხოვნა.

ლაზერით... იპოდრომზე

კანადის სახამართლომ პატიმრობა მიუსაჯა ინჟინერ ხოლი ვაინერს. მან ბრალად დასდეს თაღლითობა... ლაზერის საშუალებით. სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის ეს „მისიონერი“ საქმიანობდა იპოდრომებზე. პორტატული ლაზერის აპარატით იგი ხხივს უმიზნებდა ცხენებს, გარდა ამისა, რომელზეც მას ტოტალიზატორში თანხა ჰქონდა დადებული. „ამ გზით იგი დიდძალ ფულს იგებდა. თაღლითის სამხილებლად და დასაშაულის დასადგენად გამოძიებას დასჭირდა კვიმრენილ მეცნიერთა დახმარება.

დღეგრძელობის საიდუმლოება

აბაბს ხაქსერი, დაბადებული 1823 წელს, ირანის უხუცეს მცხოვრებად ითვლება. ამას წინათ მასთან მისულ ჟურნალისტებს ასაბა უთხრა, რომ მისი დღეგრძელობის საიდუმლოება მდგომარეობს „ოტამიზმსა და იუმორის გრძნობაში“. ეს რომ მას არ აკლია, ამას მოწმობს ასახის აღიარება პრესის წარმომადგენლებთან. „მე მშვიდად გავატარე ცხოვრება 36 ცოლთან, რომლებიც ამ ხნის განმავლობაში მყავდა“ — თქვა ასაბამ.

ასეთი ამბების საკვლევ-ტაბ ბასალეგელან.

ეს საინტერესოა

საიდუმლო სამარხი

კაირო, 29 ივლისი. (საკადრესი). არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ, რომელიც გათხრებს ელ-ფაიუმის რაიონში აწარმოებდა, აღმოაჩინა მეთორმეტე დინასტიის ფარაონის ამენემჰეტ III მრავალფეროვანი ძარცვა უზარტის სამარხი, (1849-1801 წლები ძველი წელთაღრიცხვით).

სამარხ კამერაში არქეოლოგებმა აღმოაჩინეს კირის ხარკოფაგი, რომელშიც იდო მთლიანად ოქროს ფიგურეტებით დაფარული ხის კუბო.

აქ მეცნიერებს ელოდათ სიურპრიზი. კუბოში აღმოჩნდა მხოლოდ ორი თავის ქალა და ორი ბარძაყის ძვალი, კუბოს დანარჩენი ნაწილი ოქროთი ისეთნაირად აევსოთ, რომ ხხეულის დაუნიანებლობის თაობეგდილება შეემნილიყო.

განსვენებულის ხახელი და თანამდებობა ცნობილი გახდა ეიროგლიფების საშუალებით, რომლებიც წარეკეთილი იყო სარცეფის შესასვლელზე და ხხვა ჭურჭელზე.

განმარტა რა ნაპოვნი, ეგვიპტის კულტურის საფინანსოროს არქეოლოგიის დეპარტამენტის მთავარმა ინსპექტორმა მ. ბალუშმა აღნიშნა, რომ „ოვით სამარხის არსებობა და უზარტის ნეშტის ხასიათი ადასტურებს საიდუმლო მოკლენებს, რომლებსაც, როგორც ჩანს, მოკყვა დიდი მნხვერპლი და ისტორიაში არ ყოფილა აღნიშნული“.

შემთხვევები

ჩამოართვეს ნარკოტიკები

ჰელსინკი, 29 ივლისი. (საკადრესი). 9,5 კილოგრამამდე ოპიუმი აღმოაჩინეს ფინელმა ხაბაჟოს მუშაკებმა მგზავრს, რომელიც ჰელსინკის აეროდრომზე ჩამოვიდა მაინის ფრანკფურტიდან. ეს ნარკოტიკების ყველაზე დიდი პარტიაა, რომელიც ხაბაჟოს მუშაკებმა აღმოაჩინეს ამ ბოლო დროს ფინეთში ნარკოტიკების მიტანის ცდისას. მაშინვე ლირებულება 190 ათას ფინურ მარკადაა შეფასებული.

იაპონიის მოსახლეობა

იაპონიის მოსახლეობა 1974 წლის 31 მარტისათვის შეადგენდა 109.574.848 კაცს. ერთ წელიწადში იაპონიის მოსახლეობა გაიზარდა 1.372.810 კაცით.

ჟიდკობა

ქართველი ფალავნები — ჩემპიონები

მსოფლიოს...

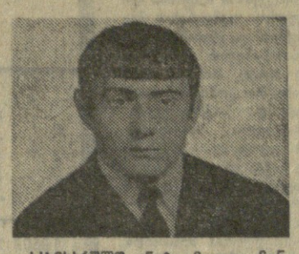

ხახისარული ცნობა მოვიდა მონგოლეთის დედაქალაქიდან, სადაც კვირას დამთავრდა მსოფლიოს მეორე ჩემპიონატი სამბოში — ქართველმა მოჭიდავემ, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატმა, 22 წლის თბილისელმა დინაბიშვილი იოსებ მაღალაშვილმა (მანატ წონა) მსოფლიოს ჩემპიონის წოდება მოიპოვა. (ახლიან ხურათზე).

აღსანიშნავია, რომ ულან-ბატორის სპორტის სასახლის საჭიდაო ხალიჩაზე საბჭოთა ათლეტებმა ოქროს 8 მედალი მოიპოვეს ათიდან, ეს კიდევ ვინ გახდა მსოფლიოს ჩემპიონი ჩვენი სპორტსმენებიდან: ს. ხოტიევი (ტაშკენტი), ნ. კურბანოვი (ელეცი), ზ. უმიაროვი (ძერჟინსკი), ზ. ხანპაი (მაიკოპი), ი. ეზერსკასი (კაუნასი), ბ. პუშნიცა (ომსკი), ვ. საუნინი (კიევი).

საბჭოთა ნაკრებმა მეორედ მოიპოვა ოქროს თასი. მეორე ადგილზე გამოვიდა მონგოლეთის, მესამეზე — ბულგარეთის გუნდი.

ევროპის...

ზეგეიის ქალაქ ხაპარანდაში დამთავრდა ევროპის მეორე ჩემპიონატი კოსაკიკერ ჭიდაობაში იუნიორთა შორის, რომელშიც 15 ქვეყნის გუნდები გამოდიოდნენ. საბჭოთა ნაკრებმა მოიგო გუნდური პირველობა, მომდევნო ადგილებზე არიან ბულგარული და პოლონელი სპორტსმენები.

პირად ჩათვლაში ევროპის ჩემპიონები გახდნენ ირანოსლავლელი ეფინ კორნაგინი (ქვემუბუქი წონა), კიეველმ ალექსანდრე კოლინსკი (მძიმე წონა) და ქუმბიბიმ ოლიაში — 20 წლის თბილისელი სტუდენტი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი მიხეილ ხალაძე („დინამო“).

ნოგაგურთი

ა. მეტრეველი ამარცხებს ი. კოდეშს

დონეცკში გაიმართა ფინალური მატჩი დევისის თასზე (ევროპის „ბ“ ზონა) სსრ კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის გუნდებს შორის. შეჯიბრების პირველ დღეს ქვეყნის ჩემპიონმა ალექსანდრე მეტრეველმა ანგარიშით 6:2, 6:4, 3:6, 6:2 დაამარცხა ფრანტიშეკ პალუ, ხოლო ჩვენმა მეორე ჩოგანმა თეიმურაზ კაკულიამ წაგო უომბლდონის გასული წლის ჩემპიონთან ილ კოდეშთან — 4:6, 2:6, 3:6.

კვირას საბჭოთა ჩოგბურთელებმა ალექსანდრე მეტრეველმა და ვლადიმერ კოროტკოვმა წაგეს ილ კოდეშისა და ვლადიმერ ზედნიკის წყვილთან — 4:6, 1:6, 3:6.

გუშინ დონეცკის კორტებზე გაიმართა ორი უკანასკნელი შეხვედრა: ა. მეტრეველი — ი. კოდეში და თ. კაკულია — ფ. პალუ. მეტრეველმა უაღრესად დაძაბულ ბრძოლაში ძლია სახელგანთქმულ კოდეშს — 4:6, 6:3, 4:6, 6:3, 7:5. კაკულიამ პირველ პარტიაში მოუგო პალუს — 6:3, მეორე პარტია კი, როდესაც ანგარიში თანაბარი იყო — 4:4, შეწყდა სიბნელის გამო და იგი დღეს გაიმართება.

ამრიგად, სსრ კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის გუნდების მატჩის ანგარიში ჯერჯერობით თანაბარია — 2:2. გამარჯვებული გუნდი გამოვლინდება დღეს.

ჟიდკობა

რეგლამენტი დამტკიცებულია

დამტკიცებულია ჭადრაკში მსოფლიოს პირველობაზე პრეტენდენტთა ფინალური მატჩის რეგლამენტი საბჭოთა გროსმაისტერებს ანატოლი კარპოვსა და ვიქტორ კორჩნოის შორის.

მატჩი გაიხსნება მოსკოვში 15 სექტემბერს. პირველი პარტია გაიმართება 16 სექტემბერს. მეტოქეები ითამაშებენ კვირეულების სახლის სვეტებიან დარბაზში, ა. ჩაიკოვსკის სახელობის საკონცერტო დარბაზსა და კავშირების სახლის ოქტომბრის დარბაზში.

შეჯიბრების მთავარი არბიტრია გროსმაისტერი ა. ო' კელი (ბელგია). მისი მოადგილე — გროსმაისტერი ს. ფლორი (სსრ კავშირი).

გამარჯვებულად გამოცხადდება მონაწილე, რომელიც პირველი მოიგებს ხუთ პარტიას. თუ 24 პარტიის შემდეგ მეტოქეები ამას ვერ მოაერხებენ, გამარჯვება მიეკუთვნება იმას, ვინაც ინარჩუნებს ანგარიში. ყაიმის შემთხვევაში კი ჯამარჯვებულს გამოავლენს წილისყრა.

ფინალურ მატჩში გამარჯვებული პრეტენდენტი უფლებას მიიღებს 1975 წლის ივნისში შეხვდეს მსოფლიოს ჩემპიონს რობერტ ფიშერს, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ჩემპიონი შეხვედრაზე უარს იტყვის, პრეტენდენტი მსოფლიოს ჩემპიონად გამოცხადდება.

„სპორტლოტოს“ რეკორდსმენი

ჩვენ უკვე ვიუწყებოდით, რომ მე-19 ტირაჟის შემდეგ „სპორტლოტოს“ საქართველოს ზონალურ ხამმართველოში აღმოჩნდა „სპორტლოტო-2“-ის 5 ერთნაირად შეხვებული ბარათი, რომელიც ამასთან ერთხელაიმავე ხელს ეკუთვნოდა. მოგებამ შეადგინა 17.265 მანეთი, რაც ჩვენი რესპუბლიკისათვის ხარეკორდო თანხაა.

ამ დღეებში ცნობილი გახდა დიდი მოგების მფლობელი — გარდაბნის რაიონის სოფელ წავკისის მკვიდრი, „თბილწყალგაყვანილობის“ მეშანქანე ალექსი ქოროლიშვილი. ახალმა რეკორდსმენმა „მოხსნა“ ჩვენი რესპუბლიკის ძველი მიღწევა, რომელიც თბილისელ ნ. ხუროვეს ეკუთვნოდა — 12.066 მანეთი.

ნ. ლონდაძე.

... ...

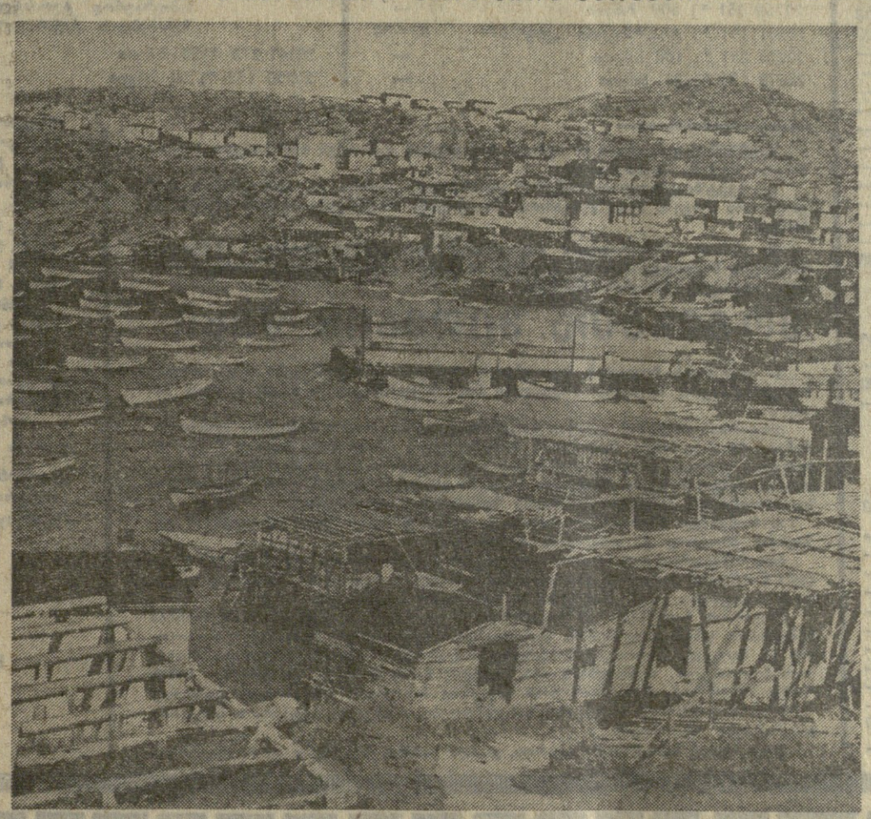

ანადა, მსოფლიოში მეორე ქვეყანა, ტერიტორიის ხიდიდით, მდიდარია ბუნებრივი რესურსებით.

აქ არის მსოფლიოს მტკნარი წყლის მარაგის ერთი მესამედი, ხასლენძის, ნიკელის, თუთიის, რკინის, ოქროს, ვერცხლის, ურანის, ნავთობის მდიდარი საბადოები. და ეს კოლოსალური ბუნებრივი კაპიტალი თითქმის ხელუხლებელია.

ხახნავ მიწებს უჭირავს მთელი ტერიტორიის 10 პროცენტი, მოუხედავად იმისა, რომ ხორბალი კანადის ექსპორტის მთავარი საგანია. ტყის მასივებს 2 მილიონი კმ კმ. ფართობი უჭირავს; ხოლო ხე-ტყის მარაგი აქ ამოუწურავია. ამიტომ არის, რომ ხატყეთა მრეწველობა კანადის ეკონომიკის უმსხვილეს დარგად იქცა.

ხურათზე: მეთევზეთა დასახლება ნოუფაუნდლენდის პროვინციაში.

კამერა პრეს-საკდესის ფოტო.

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

ი. ტალახაძე

ხანგრძლივი და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ 81 წლის ასაკში გარდაიცვალა ილარიონ ილარიონის-ძე ტალახაძე — ძველი ბოლშევიკი, რევოლუციონერი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, პროფესორი, საკავშირო მნიშვნელობის პერსონალური პენსიონერი.

ი. ტალახაძე დაიბადა საჩხერის რაიონის სოფელ ჩიხაში. ქიათურის საქალაქო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ 1914 წელს გაწვეულ იქნა სამხედრო სამსახურში. 1917 წლის თებერვლის რევოლუციის პირველი დღეებიდანვე ჯარისკაცებს შორის ეწეოდა რევოლუციურ პროპაგანდას, ხოლო ამავე წლის თებისში შევიდა ბოლშევიკურ პარტიაში. 1918 წლის ზაფხულში მონაწილეობას იღებდა საჩხერის რაიონის მშრომელთა აჯანყებაში მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ. მალე დაპატიმრეს და 20 ბოლშევიკთან ერთად გაასახლეს ქ. ვლადიკავკაზში (ქ. ორჯონიკიძე). 1919 წელს არალეგალურად ბრუნდება ქ. თბილისში. იმავე წელს ბოლშევიკური პარტიის კავკასიის კომიტეტის დავალებით იგზავნება ქ. ბაქოსა და ლენინაკანში. აზერბაიჯანში რევოლუციური მოღვაწეობისათვის დაპატიმრებულ იქნა მუსავატური ხელისუფლების მიერ, მაგრამ გამოიქცა ციხიდან და არალეგალურად დაბრუნდა თბილისში, სადაც კვლავ დაპატიმრეს. 1920 წელს ვლადიკავკაზშია, ჯერ თერგის ოლქის საგანგებო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილედ მუშაობს, შემდეგ დაღესტნის ასსრ საგანგებო კომისიის თავმჯდომარედ.

საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ მუშაობდა ქუთაისის გუბერნიის საგანგებო კომისიის თავმჯდომარედ, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის მოადგილედ და საქართველოს გაერთიანებული სამხედრო სკოლის უფროსად. 1922-24 წლებში აქტიურ მონაწილეობას იღებდა საქართველოში კონტრრევოლუციური გამოსვლების წინააღმდეგ.

1927-28 წლებში მუშაობდა სსრ კავშირის უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის წევრად, შემდეგ კი საქართველოს სსრ იუსტიციის სახალხო კომისრის მოადგილედ და საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარედ.

1933 წელს დაამთავრა მოსკოვის წითელი პროფესურის ინსტიტუტი, იყო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი, განაგებდა სახელმწიფოსა და სამართლის თეორიის კათედრას, მიიღო პროფესორის წოდება. ერთდროულად პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწეოდა უმაღლეს პარტიულ სკოლაში.

1936-46 წლებში საქართველოს სსრ პროკურორად მუშაობის პერიოდში არ შეუწყვეტია მეცნიერულ-პედაგოგიური მოღვაწეობა, იყო ბევრი მეცნიერული შრომის ავტორი, მინიჭებული ჰქონდა მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდება.

პროკურატურის ორგანოებიდან, ავადმყოფობის გამო, წასვლის შემდეგ ი. ტალახაძე განაგრძობდა სამეცნიერო-პედაგოგიურ მოღვაწეობას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და 1956 წელს გავიდა პენსიაზე. იგი არაერთხელ იყო არჩეული საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის წევრად, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად. დაჯილდოებული იყო მრავალი ორდენითა და მედლით.

ი. ტალახაძის ნათელი სახელი დიდხანს დარჩება ჩვენს გულში.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორატი; საქართველოს სსრ პროკურატურა; საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლო; საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტრო; საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

ა. ქუთელია

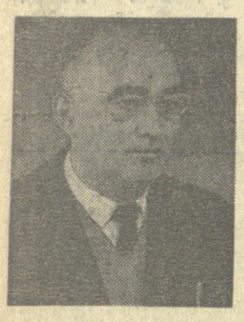

ბევრმე დანაკლისი განიცადა ქართულმა კულტურამ და ფილოსოფიურმა მეცნიერებამ, 65 წლის ასაკში გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე, ახალგაზრდობის საყვარელი აღმზრდელი ალექსანდრე ალექსის-ძე ქუთელია.

ა. ქუთელიას განვლილი ცხოვრების მეტად საინტერესო, შინაარსიანი გზა.

დაიბადა ძველი რევოლუციონერის ოჯახში 1909 წელს, სოხუმის რაიონში. 1935 წელს დამთავრა მოსკოვის ისტორიისა და ფილოსოფიის ინსტიტუტის ასპირანტურა, რის შემდეგაც რესპუბლიკის სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებელში კითხულობდა ლექციების კურსს მარქსისტულ-ლენინურ ფილოსოფიაში. 1938 წლის შემოდგომაზე ბოლშევიკურ პარტიაში. 1944 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია მარქსიზმის ფილოსოფიური წინამორბედების შესახებ და მიენიჭა ფილოსოფიურ მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი.

ა. ქუთელია იყო სახელგანვლილი მეცნიერი და აღმზრდელობითი მუშაობის კარგი ორგანიზატორი, ხელმძღვანელი. იგი მუშაობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დეკანად, ისტორიული მატერიალიზმის კათედრის გამგედ. წლების განმავლობაში დაკისრებული ჰქონდა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალის ხელმძღვანელობა. მუშაობდა აგრეთვე დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის განყოფილების გამგის თანამდებობაზე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის ინსტიტუტში, ხოლო 1961 წლიდან გარდაცვალებამდე ეკავა ფილოსოფიისა და მეცნიერული კომუნიზმის ფაკულტეტის გამგის თანამდებობა თბილისის უცხო ენების პედაგოგიურ ინსტიტუტში.

ბევრი ფილოსოფიური ნაშრომი, მეცნიერული სტატია, ფელეტონი, ლექციები, ბროშურა, ენციკლოპედიური ლექსიკონი, ასეულობით ანოტაცია, ასეულობით ანოტაციები, ასეულობით ანოტაციები, ასეულობით ანოტაციები